

GÜNAH KAVRAMI VE BÜYÜK GÜNAHLAR - II

Değerli Müminler!

Bundan önceki sohbetimizde günah kavramı üzerinde durmuş ve büyük günahlardan söz etmiştik. Bugün de aynı konuya devam edeceğiz.

Önceki konuşmamızda mealini sunduğumuz bir hadis-i şerif vardı. Peygamberimiz bu hadis-i şerifte toplumu fazlasıyla etkileyen günahları sayıyordu. O hadis-i şerif şöyle idi:

اجْتَنِبُوا السَّبْعَ الْمُوبِقَاتِ. قِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ وَمَا هُنَّ قَالَ الشِّرْكَ بِاللَّهِ
وَالسِّحْرُ وَقَتْلُ النَّفْسِ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَكْلُ مَالِ الْيَتِيمِ وَأَكْلُ الرِّبَا
وَالتَّوَلَّى يَوْمَ الزَّحْفِ وَقَذْفُ الْمُحْصَنَاتِ الْغَافِلَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ

–İnsanı mahveden yedi günahıtan kaçın.

–Ey Allah'ın elçisi, bu yedi günah nedir? diye sordular. Peygamberimiz:

–Allah'a (ibadette) ortak koşmak, sihir yapmak, Allah'ın öldürülmesini haram kıldığı bir kimseyi öldürmek, yetim malı yemek, riba yemek,

düşmana hücum anında savaştan kaçmak, namuslu kendi halinde mümin kadınlara zina iftirası yapmaktır, buyurdu.³²

Bu yedi günahın birincisi ve en büyüğü olan şirk günahından birinci konuşmada bahsettik. Bu konuşmamızda diğer günahlardan söz edeceğiz.

1. Sihir (Büyü) Yapmak

Sihir, sözlükte sebebi gizli olan şey demektir. Dindeki anlamı ise sebebi gizli olan ve gerçek olmayan şey demektir ki, göz bağıklık ve hilekârlık şeklinde cereyan eder. Biz buna Türkçemizde “Büyü” ve “Efsün” diyoruz. Bunu sanat edinene de sihirbaz denir.

Sihirin çok eski bir tarihi vardır, ilkel topluluklara kadar uzanır.

Sihirin değişik yolları ve pek çok çeşitleri vardır. Fahreddin er-Râzî (M. 1149-1210), “Mefatihü'l-gayb” adlı meşhur tefsirinde sihrin sekiz çeşidini saymıştır. Büyük Müfessir Elmalılı merhum Hamdi YAZIR, sihrin bu sekiz çeşidini naklettikten sonra şöyle diyor:

“Buraya kadar saydığımız sekiz çeşit sihir, iki esasta toplanır. Birincisi sırf yalan, dolan sadece saçmalama ve iğfal olan söz veya fiil ile etki yapan sihir. Diğeri de az çok bir gerçeğin kötüye kullanılması ile ortaya konan sihirdir. Sihirin bütün niteliği hayali gerçek zannettirecek şekilde insan ruhu üzerinde aldatıcı bir etki meydana getirmekten ibaret olduğu halde, bunun bir kısmı tamamıyla hayal, diğeri bir kısmı da bazı gerçeklerle karışmıştır.”³³

Sihirin Hakikati Var mıdır?

Sihir her şeyden önce kendi özünde bir harika değildir. Yani ilahi irade ile ortaya çıkan olaylardan değildir. Onun bir özel sebebi vardır. Bu sebep gizli olduğu ve herkes için bilinmediğinden olay bir harika gibi hayal edilmektedir. Bunun içindir ki sebebi herkes için bilinmeyen her hangi bir gerçek dahi halkı aldatmak için kullanıldığı zaman bir anlamda sihir olur.

سَحَرُوا أَعْيُنَ النَّاسِ وَاسْتَرْهَبُوهُمْ وَجَاءُوا بِسِحْرِ عَظِيمٍ

32 Buhârî, “Tıb”, 48; Müslim, “İman”, 38.

33 *Hak Dini Kur'an Dili*, Bakara Süresi 102'nci âyet-i kerimesinin tefsiri.

“İnsanların gözlerini büyülediler, onları korkuttular ve büyük bir sihir gösterdiler.”³⁴

فَإِذَا حَبَّالَهُمْ وَعَصِيَّهُمْ يُخَيَّلُ إِلَيْهِ مِنْ سِحْرِهِمْ أَنَّهَا تَسْعَى.

“Onların (Fir’avn’ın sihirbazlarının) ipleri ve değnekleri yaptıkları sihir- den ötürü kendisine sanki yürüyorlarmış gibi geldi.”³⁵

Oysa sihirbazlar ağaçtan ve deriden yapılmış bir takım iplerin ve sopaların içlerine özel olarak cıva doldurdular. Yerin ve güneşin ısıyla bunlar ısınmış ve oynayıp kıvrılarak hareket etmeye başlamışlar ve ortada korkunç bir çok yılan dolaşıyormuş gibi görünmüş.³⁶ Hatta bu manzara Musa aleyhisselâmı da dehşete düşürmüştü. Çünkü o da o anda bunun sebebini bilmiyordu. Bunun üzerine Allah Teâlâ:

وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ أَلْقِ عَصَاكَ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ. فَوَقَعَ الْحَقُّ وَبَطَلَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ. فَغُلِبُوا هُنَالِكَ وَانْقَلَبُوا صَاغِرِينَ. وَأَلْقَى السَّحْرَةَ سَاجِدِينَ. قَالُوا آمَنَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ.

“Biz de Musa’ya “sen de asanı bırakıver” diye vahyettik. Birdenbire asa onların bütün uydurduklarını yakalayıp yutuverdi. Artık gerçek ortaya çıkmış ve onların bütün yaptıkları boşa gitmişti. Orada mağlup olmuş ve küçük düşmüşlerdi. Sihirbazlar hep birden secdeye kapandılar, “Âlemlerin Rabbine iman ettik” dediler.”³⁷ Böylece bu olayın, sihir sınırının üstünde ve ondan bambaşka ilâhi bir iş olduğunu iyice anladılar ve Musa aleyhisse- lâmin gerçek peygamber olduğuna hemen karar verip ona iman ettiler.

Sihirin gerçek yanı olup olmadığı konusunda İslam âlimleri arasında farklı görüşler vardır. Alimlerin çoğunluğu sihrin hakikati olduğunu söy- lerken İmam Azam Ebu Hanife’ye göre sihir tamamen aldatmadan ibaret- tir, hiçbir gerçek yanı yoktur.³⁸

34 A’raf, 7/116.

35 Tâhâ, 20/66.

36 Alûsî, *Ruhu’l-Meânî*, IX, 75.

37 A’raf, 7/117-121.

38 Aynî, *Umdetü’l-Kârî*, XIV, 62.

Sihirin en büyük etkisi ruhlar üzerindedir. Düşünceleri karıştırır, gönülleri çeler, ahlâkı bozar, karı ile kocanın arasını açar, aile yuvasını yıkar. Kardeşleri, komşuları birbirine düşürür, toplumu büyük fitnelerle karşı karşıya bırakır.

İşte bunun içindir ki, dinimiz sihri yasaklamış, sihirbazların kötü ruhlu insanlar olduklarını, dünyada da ahirette de perişan olacaklarını bildirmiştir. Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyurulmuştur:

وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُ حَيْثُ أَتَى.

“Büyücü nereye varırsa iflâh olmaz.”³⁹

Sihirbazların sihir yapması büyük günahdır. Hatta Ebû Hanife, Malik ve Ahmed b. Hanbel'e göre sihir öğrenip yapan kimse dinden çıkmış olur. Hanefilerden bazılarına göre, sırf kötülüğünden korunmak için sihir öğrenmek küfür olmaz. Ama sihrin caiz olduğuna veya kendisine yarar sağlayacağına inanarak onu öğrenen kimse küfre gider.⁴⁰

Evet sihirbazın sihir yapması günah olduğu gibi bir müslümanın herhangi bir probleminin çözümü için sihir yapan kimseye gitmesi de aynı şekilde günahdır. Çünkü bu, onu tasvip ve ona inanma anlamı taşır.

Peygamberimiz buyuruyor:

لَيْسَ مِنَّا مَنْ تَطَيَّرَ أَوْ تُطَيِّرَ لَهُ أَوْ تَكَهَّنَ أَوْ تُكَهَّنَ لَهُ أَوْ سَحَرَ أَوْ سُحِرَ لَهُ،
وَمَنْ أَتَى كَاهِنًا فَصَدَّقَهُ بِمَا يَقُولُ فَقَدْ كَفَرَ بِمَا أَنْزَلَ عَلَى مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ

“Kuş uçuran ve kendisi için kuş uçurulan, fala bakan veya baktıran, büyü yapan veya yaptıran bizden değildir. Kim bir falcıya gider de onun söylediğini tasdik ederse o kimse Muhammed (s.a.s.)'e indirileni inkâr etmiş olur.”⁴¹

39 Tâhâ, 20/69.

40 Aynî, *Umdetü'l-Kârî*, XIV, 63.

41 Münzirî, *Et-Tergîb Ve't-Terhib*, IV, 33 (Hadisi Bezzar rivâyet etmiştir.)

İşte sihir ve sihirle ilgili dinimizin görüşü.

2. Adam Öldürmek

İnsan doğarken bir takım temel haklara sahip olarak doğar. Bunların başında yaşama hakkı gelir. Her insan bu hakka sahiptir. Bu hakkı insana onu yaratan Allah Teâlâ vermiştir. Allah'ın verdiği bu haktan insanı mahrum etmeye kimsenin yetkisi yoktur. Buna kalkışan kimse yani başkasının hayatına son veren kimse büyük günah işlemiş olur.

Allah Teâlâ şöyle buyuruyor:

وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ

“Haklı bir sebep olmadıkça Allah'ın haram kıldığı cana kıymayın.”⁴²

Kur'an-ı Kerim cana kıymayı bir insanlık suçu sayıyor. Haksız yere bir insanı öldürmenin bütün insanları öldürmek gibi günah olduğunu bildiriyor.

Dinimizin beş ana hedefinden birisi de insan hayatını korumaktır. Hayatını koruma uğrunda mücadele ederken bir kimsenin öldürülmesi halinde şehit olacağı Peygamberimiz tarafından bildirilmiştir.

Kur'an-ı Kerim, bir müminin diğer bir mümini hata dışında öldürmesi düşünülemez, diyor.⁴³

Bir başka âyette de şöyle buyuruluyor:

وَمَنْ يَقْتُلْ مُؤْمِنًا مُتَعَمِّدًا فَجَزَاؤُهُ جَهَنَّمُ خَالِدًا فِيهَا وَغَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِ
وَلَعْنَهُ وَأَعَدَّ لَهُ عَذَابًا عَظِيمًا.

“Kim bir mümini kasten öldürürse, cezası ebedî olarak kalacağı cehennemdir. Allah ona gazap ve lânet etmiş ve onun için büyük bir azap hazırlamıştır.”⁴⁴

42 İsrâ, 17/33.

43 Nisâ, 4/92.

44 Nisâ, 4/93.

İnsanlar kıyamet günü dünyada yaptıklarının hesabını verirken kul hakkı ile ilgili ilk önce bu suçtan sorgulanacaklardır. Peygamberimiz şöyle buyuruyor :

أَوَّلُ مَا يُقْضَى بَيْنَ النَّاسِ بِالْدِّمَاءِ

“Kıyamet gününde insanlar arasında ilk görülecek dava kan davasıdır.”⁴⁵

Bir insanın başkasını haksız yere öldürmesi büyük günah olduğu gibi, kişinin kendi canına kıyması yani intihar etmesi de aynı şekilde büyük günahdır. Çünkü Allah Teâlâ insana hayatı ile ilgili bir tasarruf yetkisi vermemiştir.

Kendi canına kıyan kimse, Allah'ın kendisine vermediği bir yetkiyi kullandığı için azabı hak etmiş olur. Peygamberimiz buyuruyor:

مَنْ تَرَدَّى مِنْ جَبَلٍ فَقَتَلَ نَفْسَهُ، فَهُوَ فِي نَارِ جَهَنَّمَ، يَتَرَدَّى فِيهِ خَالِدًا مُخَلَّدًا فِيهَا أَبَدًا، وَمَنْ تَحَسَّى سَمًّا فَقَتَلَ نَفْسَهُ، فَسُمُّهُ فِي يَدِهِ، يَتَحَسَّاهُ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدًا مُخَلَّدًا فِيهَا أَبَدًا، وَمَنْ قَتَلَ نَفْسَهُ بِحَدِيدَةٍ، فَحَدِيدَتُهُ فِي يَدِهِ، يَجَأُ بِهَا فِي بَطْنِهِ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدًا مُخَلَّدًا فِيهَا أَبَدًا

“Her kim bir dağdan (yüksek bir yerden) kendisini aşağıya atıp intihar ederse, cehennem ateşinde sonsuz ve devamlı olarak kendisini yüksekte aşağıya bırakan bir halde azap olunur. Bir kimse de zehir içerek canına kıyarsa, zehiri elinde içer bir halde sonsuz ve devamlı bir surette cehennem ateşinde azap olunacaktır. Her kim de kendisini bir demir parçası ile öldürürse o da bıçağı elinde karnına vurarak sonsuz ve devamlı bir şekilde cehennemde azap olunacaktır.”⁴⁶

İnsan kendi canına niçin kıyar? Düştüğü bunalım onu bu işi yapmaya zorlar. Halbuki bu seçtiği yol, kurtuluş yolu değildir. İnsan düştüğü bunalımdan kurtulmak için yaratıcıya sığınmalı ve ondan yardım dilemelidir.

45 Buhârî, “Rikak”, 48; Müslim, “Kaseme”, 8.

46 Buhârî, “Tıb”, 56.

Allah Teâlâ sonsuz merhamet sahibidir. Kendisine yalvaranlara yardım edeceğini vadedmiştir. Bunalımdan çıkış yolu budur, intihar etmek değildir. İntihar, günah işleyerek Allah'a kavuşmaktır. Bunun içindir ki müçtehit alimlerden İmam Ebû Yusuf (Allah ona rahmet etsin) canına kıyan kimsenin büyük bir suç işlediği için cenaze namazının kılınmayacağını söylemiştir.⁴⁷

Evet, değerli müminler, haksız yere başkasını öldürmek, kendi canına kıymak büyük günahlardandır. Bundan uzak durmamız lazımdır.

3. Yetim Malı Yemek

İnsanlar toplu halde yaşarlar. Toplu halde yaşayan insanların birbirine karşı hak ve görevleri vardır. Dinimiz toplum fertlerinin birbirleriyle yardımlaşmalarını öğütler. Toplum içindeki yoksulların görüp gözetilmelerini, öksüzleri ise kendi çocuklarımız gibi koruyarak eğitip yetiştirilmelerini tavsiye eder. Peygamberimiz, gerek kendisine ve gerekse başkasına ait bir yetimi gözeten kimsenin cennette kendisine komşu olma şerefine ereceğini müjdeler.⁴⁸

Öksüzler ve kimsesizler Allah'ın bizlere emanetidir. Onların anası da babası da bizleriz. Onları kendi çocuklarımız gibi eğitip yetiştirmek ve topluma yararlı bir insan haline getirmek bizim görevimizdir.

Bir taraftan öksüzleri görüp gözetirken diğer taraftan onların mallarını korumak da görevlerimiz arasındadır. Mallarını yok olmaktan korumak ve büyüdüklerinde kendilerine teslim etmek de görevlerimiz cümlesindedir. Kur'an-ı Kerim önce yetimlerin mallarına kötü niyetle yaklaşılmamasını emrediyor ve:

وَلَا تَقْرُبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ

“Erginlik çağına erişinceye kadar yetimin malına yaklaşmayınız. Meğer ki, en güzel bir niyet ve maksatla ola.”⁴⁹ buyuruluyor.

Yetimlerin mallarına kötü niyetle yaklaşıp, koruyoruz diye onları yiyen-

47 Şürünbilâli, *Merakiyü'l-Felâh*, s. 139, (Cenaze bahsi.)

48 Müslim, “Zühd”, 2.

49 En'âm, 6/152.

lerin büyük vebal altında kalacakları ve büyük günah işlemiş olacakları Kur'an-ı Kerim'de bildirilmekte ve şöyle buyurulmaktadır:

وَأْتُوا الْيَتَامَىٰ أَمْوَالَهُمْ وَلَا تَتَبَدَّلُوا الْخَبِيثَ بِالطَّيِّبِ وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَهُمْ
إِلَىٰ أَمْوَالِكُمْ إِنَّهُ كَانَ حُوبًا كَبِيرًا.

“Yetimlere mallarını verin, temizi pis olanla değiştirmeyin. Mallarınızı onların mallarına katarak yemeyin. Çünkü bu, büyük bir günahtır.”⁵⁰

Haksızlık yaparak yetimlerin mallarını yiyenlerin karınlarına ateş doldurmuş olacakları bildirilmekte ve şöyle buyurulmaktadır:

إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا
وَسَيَصْلُونَ سَعِيرًا

“Haksızlıkla yetimlerin mallarını yiyenler, şüphesiz karınlarına ancak ateş tıkamış olurlar; zaten alevlenmiş ateşe gireceklerdir.”⁵¹

Bu konuda Peygamberimizin şu hadisi şerifini daima hatırlayalım. Şöyle buyuruyor:

السَّاعِي عَلَى الْأَرْمَلَةِ وَالْمِسْكِينِ كَالْمُجَاهِدِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَأَحْسِبُهُ قَالَ
وَكَالْقَائِمِ لَا يَفْتُرُ وَكَالصَّائِمِ لَا يُفْطِرُ

“Dul ve yetimlere yardım eden kimse Allah yolunda savaşan veya gündüzleri oruç, geceleri ibadetle geçiren kimse ile eşittir.”⁵²

4. Riba Yemek

Riba (faiz) helâl olmayan bir kazançtır ve büyük günahlardandır. Bakara sûresinin 275 nci âyetinde riba ile ilgili olarak şöyle buyurulmuştur:

50 Nisâ, 4/2.

51 Nisâ, 4/10.

52 Müslim, “Zühd”, 2.

الَّذِينَ يَأْكُلُونَ الرِّبَا لَا يَقُومُونَ إِلَّا كَمَا يَقُومُ الَّذِي يَتَخَبَّطُهُ الشَّيْطَانُ مِنَ الْمَسِّ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا إِنَّمَا الْبَيْعُ مِثْلُ الرِّبَا وَأَحَلَّ اللَّهُ الْبَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبَا

“Riba (faiz) yiyen kimseler (kabirlerinden) tıpkı şeytan çarpmış kimseler gibi çarpılmış olarak kalkarlar. Onların bu hali, «alış veriş de faiz gibidir» demelerindedir. Oysa ki Allah alış-verişi helâl, fâizi haram kılmıştır.”

5. Savaştan Kaçmak

İslâm, “silm” kökünden gelir. Silm ise barış ve selâmet demektir. Kur’an-ı Kerim’de:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ادْخُلُوا فِي السِّلْمِ كَافَّةً وَلَا تَتَّبِعُوا خُطَوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ

“Ey müminler! Hep birden barışa girin. Sakın şeytanın adımlarına uymayın. Çünkü o, aranızı açan belli bir düşmandır.”⁵³ buyurulmuş ve barış tavsiye edilmiştir.

Barış içinde yaşamak, savaş için hazırlıklı olmayı gerektirir. “Hazır ol cenge eğer ister isen sulh-u salâh –barış içinde yaşamak istiyorsan savaşa hazır ol– sözü bunu güzel ifade ediyor.

Konu ile ilgili olarak Kur’an-ı Kerim’de şöyle buyuruluyor:

وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ

“Düşmanlara karşı gücünüzün yettiği kadar kuvvet hazırlayın.”⁵⁴

Askerlik, gerektiğinde savaşmak içindir. Vatan için savaşmak, Allah’ın emridir. Çünkü vatan savunması, aynı zamanda dinin, namus ve şerefın de savunması demektir. Bunları savunmak ise dinî bir görevdir.

53 Bakara, 2/208.

54 Enfâl, 8/60.

Vatan uğrunda ölenlere şehit denir. Şehitlik ise bir müslümanın dünyada erişebileceği en yüksek mertebedir.

Düşmanla savaşmak ve şehit olmak, ne kadar büyük mükafata erişmeye vesile ise savaştan kaçmak da o kadar büyük suç ve günahdır.

Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyuruluyor :

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا لَقِيتُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا زَحْفًا فَلَا تُولُوهُمُ الْآدْبَارَ. وَمَنْ يُولِهِمْ يُومَدُ ذُبْرَهُ إِلَّا مَتَحَرِّفًا لِقِتَالٍ أَوْ مَتَحَيِّزًا إِلَى فِئَةٍ فَقَدْ بَاءَ بِغَضَبٍ مِنَ اللَّهِ وَمَأْوَاهُ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ.

“Ey müminler! Savaşta toplu halde kâfirlerle karşılaştığınız zaman onlara arkanızı dönmeyin (korkup kaçmayın), tekrar savaşmak için bir tarafa çekilme veya diğer bölüğe ulaşıp mevzi tutma durumu dışında kim öyle bir günde onlara arka çevirirse (korkup kaçarsa) muhakkak ki o, Allah'ın azabı ile döner, yeri de cehennemdir. O ne kötü varılacak yerdir.”⁵⁵

6. Namuslu Kadınlara Zina İftirası Yapmak

İftira, bir kimsenin yapmadığı bir şeyi yaptı demek, söylemediği bir sözü söyledi demektir.

İftira, toplumu rahatsız eden en çirkin bir sosyal hastalık olduğu içindir ki, Peygamberimiz İslâm'a yeni girenlerden biat alırken onu, sakınımları gereken hususlar arasında saymıştır.

Ubade b. Es-Samit (ra.) anlatıyor: Peygamberimiz etrafında ashabından bir topluluk olduğu halde şöyle buyurdu:

بَايَعُونِي عَلَى أَنْ لَا تُشْرِكُوا بِاللَّهِ شَيْئًا، وَلَا تَسْرِقُوا، وَلَا تَزْنُوا، وَلَا تَقْتُلُوا
أَوْلَادَكُمْ، وَلَا تَأْتُوا بِبُهْتَانٍ تَفْتُرُونَهُ بَيْنَ أَيْدِيكُمْ وَأَرْجُلِكُمْ، وَلَا تَعْصُوا فِي
مَعْرُوفٍ...

“Allah’a hiçbir şeyi ortak koşmamak, hırsızlık yapmamak, zina etmemek, çocuklarınızı öldürmemek, kendiliğinizden uyduracağınız hiçbir yalanla kimseye iftira etmemek, hiçbir iyi olan emirde karşı gelmemek üzere bana biat ediniz (yani bana söz veriniz.) ...”⁵⁶ buyurdu.

Dinimiz insanın şeref ve haysiyetine büyük önem vermiştir. Bunun içindir ki ona iftirada bulunmayı, onda bulunmayan bir kusur ve kabahati ona isnat etmeyi büyük günah saymıştır.

Başkasına yapmadığı bir kötülüğü iftira etmek, onun üzülmesine ve acı çekmesine sebep olur. Bu ise vebaldir, gūnahtır. Kur’an-ı Kerim’de bu hususa dikkatimiz çekilmekte ve şöyle buyurulmaktadır:

وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ بَغَيْرِ مَا كَتَبُوا فَقَدِ احْتَمَلُوا
بُهْتَانًا وَإِثْمًا مُّبِينًا.

“Mümin erkeklere ve mümin kadınlara yapmadıkları bir şeyden dolayı eziyet edenler bir iftira ve açık bir günah yüklenmişlerdir.”⁵⁷

Evet, başkasına yapmadığı bir kötülüğü isnat etmek ağır ve büyük bir günah olduğu gibi, kendi günahını ve yaptığı kötülüğü başkasına yüklemek de katmerli bir gūnahtır. Nitekim Kur’an-ı Kerim’de :

وَمَنْ يَكْسِبْ خَطِيئَةً أَوْ إِثْمًا ثُمَّ يَرْمِ بِهِ بَرِيئًا فَقَدِ احْتَمَلَ بُهْتَانًا وَإِثْمًا
مُّبِينًا

“Her kim bir hata ve günah kazanır da sonra bu kazandığını hiç ilgisi olmayan temiz bir kimseye atarsa muhakkak ki bir iftira ve açık bir günah yüklenmiş olur.”⁵⁸ buyurulmuştur.

Kur’an-ı Kerim müminlerin kardeş olduklarını bildirir. Peygamberimiz müslümanı tanımlarken;

56 Buhârî, “İman”, 7; Müslim, “Hudût”, 10.

57 Ahzâp, 33/58.

58 Nisâ, 4/112.

الْمُسْلِمُ مَنْ سَلِمَ الْمُسْلِمُونَ مِنْ لِسَانِهِ وَيَدِهِ

“Müslüman, diğer müslümanların elinden ve dilinden zarar görmediği kimsedir.”⁵⁹ buyurur. Hatta bir hadisi şerifte şöyle buyrulur:

لَا يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّى يُحِبَّ لِأَخِيهِ مَا يُحِبُّ لِنَفْسِهِ

“Hiç biriniz, kendiniz için arzu ettiğinizi kardeşiniz için de arzu etmedikçe, iman etmiş olmaz.”⁶⁰

Başkasına iftira etmek, namus ve şerefine tecavüz etmek müslümana yakışmayan kötü bir huydur. İnsanların incinmesine sebep olan bu davranış, toplumda kardeşlik duygularının zedelenmesine, birlik ve beraberliğin bozulmasına sebep olur.

Değerli Müminler!

İftiranın çeşitleri vardır. En kötüsü ve en çirkini ırz ve namusla ilgili olanıdır. İffetli bir kadına iftira etmek onun şerefini alt üst eder, varsa yuvasını yıkar, yoksa yuva kurmasına engel olur. Böylece günahsız yere ölünceye kadar acı çekmesine sebep olur. Bunun içindir ki Peygamberimiz, iffetli, namuslu kadınlara iftira etmeyi insanı helâk edici yedi günahın biri olarak bildirmiştir.⁶¹

İftiraya uğrayan kimse ister erkek, ister kadın olsun, çoğu zaman kendini savunamaz. Bu durumda olan kimsenin Allah’a sığınmaktan başka çaresi kalmaz. Bu çaresizlik içerisinde Allah’a yönelen ve O’na yalvaran kimsenin duasını Allah Teâlâ’nın kabul edeceği Peygamberimiz tarafından bildirilmiştir.

Ayrıca insanlara eziyet edenler, onların şeref ve namuslarına dil uzatanlar, bu yaptıklarının cezasını öbür dünyada ağır bir şekilde çecekler, kazandıkları sevapları da kaybedeceklerdir. Bakınız Peygamberimiz ne buyuruyor:

مَنْ كَانَتْ لَهُ مَظْلَمَةٌ لِأَحَدٍ مِنْ عَرَضِهِ أَوْ شَيْءٍ فَلْيَتَحَلَّلْهُ مِنْهُ الْيَوْمَ، قَبْلَ

59 Buhârî, “İman”, 4; Müslim, “İman”, 64.

60 Buhârî, “İman”, 7; Müslim, “İman”, 17.

61 Buhârî, “Tıb”, 48; Müslim, “İman”, 38.

أَنْ لَا يَكُونَ دِينَارٌ وَلَا دِرْهَمٌ، إِنْ كَانَ لَهُ عَمَلٌ صَالِحٌ أَخَذَ مِنْهُ بِقَدْرِ مَظْلَمَتِهِ،
وَإِنْ لَمْ تَكُنْ لَهُ حَسَنَاتٌ أَخَذَ مِنْ سَيِّئَاتِ صَاحِبِهِ فَحُمِلَ عَلَيْهِ

“Bir kimse kardeşinin namus ve şerefine yahut malına haksız olarak tecavüz etmiş ise altın ve gümüş bulunmayan (yani altın ve gümüşün geçerli olmadığı) kıyamet gününden önce onunla helalleşsin. Aksi halde yaptığı haksızlık oranında onun iyi amellerinden (yaptığı iyi amellerle kazandığı sevaplarından) alınıp hak sahibine verilir. İyiliği yoksa hak sahibinin günahından alınıp ona –haksızlık edene– yüklenir.”⁶²

İşte değerli mü’minler, Peygamberimizin insanı helâk edici olarak bildirdiği 7 büyük günah bunlardır.

Allah hepimizi günah işlemekten korusun. Âmin.

62 Buhârî, “Mezalim”, 10.